

Ak je nezisková organizácia založená obcou, je verejným poskytovateľom? Ak je verejným poskytovateľom platí pre ňu financovanie ako pre obec a zariadenie s právnou subjektivitou zriadené obcou?

V súlade s ustanovením § 3 odsek 3 zákona sa aj právnická osoba, t.j. aj nezisková organizácia založená obcou alebo VÚC na účely poskytovania sociálnej služby za podmienok ustanovených týmto zákonom, považuje za verejného poskytovateľa sociálnej služby a vzťahujú sa na ňu všetky podmienky ako na verejného poskytovateľa sociálnej služby, vrátane zdrojov financovania sociálnej služby podľa § 71 ods. 1 a 2 zákona.

VÚC uhrádza za svojho obyvateľa poskytovateľovi sociálnej služby, ktorého zriadil alebo založil iný VÚC, ekonomicky oprávnené náklady znížené o úhradu platenú prijímateľom. Ak je to služba, kde je prijímateľ odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby (napr. DSS), uhrádzajú sa len ekonomicky oprávnené náklady uvedené v § 72 ods. 5 písm. a) a b), teda len mzdy a odvody mínus výška úhrady od prijímateľa?

Pri zabezpečovaní každej sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou na regionálnej úrovni, ktorými sú (zariadenie podporovaného bývania, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie) je povinný VÚC uhradiť za svojho obyvateľa s trvalým pobytom v územnom obvode poskytovateľovi sociálnej služby, ktorého zriadil alebo založil iný vyšší územný celok, všetky ekonomicky oprávnené náklady uvedené v § 72 ods. 5, vrátane nákladov na mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania a poistného na sociálne poistenie, poistného na verejné zdravotné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.

V záujme naplnenia účelu tejto úhrady podľa § 71 ods. 10 (úhrada nákladov, ktoré vzniknú verejnemu poskytovateľovi poskytovaním sociálnej služby obyvateľovi iného vyššieho územného celku) sa od ekonomicky oprávnených nákladov odpočíta úhrada za sociálnu službu platená týmto prijímateľom sociálnej služby. Ak VÚC zabezpečuje sociálnu službu svojmu obyvateľovi uvedenú v § 34 a § 37 až 39 u verejného poskytovateľa tejto sociálnej služby v územnom obvode iného VUC, nikdy mu neposkytuje finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby na prijímateľa tejto sociálnej služby - svojho obyvateľa alebo finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, nakoľko tieto finančné príspevky sa poskytujú len neverejným poskytovateľom sociálnej služby.

Ked' sú uhrádzané ekonomicky oprávnené náklady, vychádza sa z nákladov VÚC, kde je sociálna služba zabezpečovaná, alebo z ekonomicky oprávnených nákladov vypočítaných pre zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC, ktorá žiada o zabezpečenie sociálnej služby?

Ak vyšší územný celok zabezpečí fyzickej osobe s trvalým pobytom vo svojom územnom obvode poskytovanie sociálnej služby uvedenej v § 34 a § 37 až 39 u poskytovateľa sociálnej služby, ktorého zriadil alebo založil iný vyšší územný celok, uhrádza mu ekonomicky oprávnené náklady spojené s poskytovaním tejto sociálnej služby uvedené v § 72 ods. 5 znížené o výšku úhrady za sociálnu službu platenú prijímateľom sociálnej služby.

Viac:

Účelom právnej úpravy § 71 ods. 10 zákona o sociálnych službách je zabezpečenie náhrady reálne vzniknutých preukázaných výdavkov, ktoré vznikli inému verejnému poskytovateľovi sociálnej služby poskytovaním sociálnej služby konkrétnemu prijímateľovi sociálnej služby (s trvalým pobytom v inom územnom obvode), znížených o konkrétnu výšku úhrady za sociálnu službu platenú týmto prijímateľom sociálnej služby.

Podľa § 81 písm. h) druhého bodu zákona o sociálnych službách vyšší územný celok uzatvára zmluvu o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 10 tohto zákona s iným vyšším územným celkom alebo s poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadil alebo založil vyšší územný celok.

Ide vo svojich dôsledkoch o „refundáciu“ vynaložených ekonomicky oprávnených nákladov na poskytovanie sociálnej služby konkrétnemu prijímateľovi sociálnej služby (s trvalým pobytom v územnom obvode iného vyššieho územného celku), ktoré vznikli verejnému poskytovateľovi sociálnej služby na konkrétnom mieste poskytovania tejto sociálnej služby na odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti poskytované tomuto prijímateľovi sociálnej služby, a ktoré nie sú pokryté úhradou za sociálnu službu platenou týmto prijímateľom sociálnej služby. Konkrétnu výšku ekonomicky oprávnených nákladov spojených s poskytovaním sociálnej služby prijímateľovi sociálnej služby, ich špecifikácia a spôsob úhrady je predmetom zmluvy o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 10 zákona o sociálnych službách, ktorú uzatvára vyšší územný celok s iným vyšším územným celkom alebo s poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadil alebo založil vyšší územný celok, a to podľa § 81 písm. h) druhého bodu zákona o sociálnych službách. V záujme objektivizácie spôsobu určenia výšky ekonomicky oprávnených nákladov spojených s poskytovaním sociálnej služby odporúčame ich určiť ako priemerné ekonomicky oprávnené náklady tohto verejného poskytovateľa tejto sociálnej služby za predchádzajúci rozpočtový rok po ich prepočítaní na mesiac na počet miest v konkrétnom zariadení zapísaný v registri poskytovateľov sociálnych služieb.

Podľa § 71 ods. 10 VÚC uhradí inému VÚC ekonomicky oprávnené náklady. Zakomponuje sa to do zmluvy o poskytovaní sociálnej služby?

Zmluvu o poskytovaní sociálnej služby uzatvára prijímateľ s poskytovateľom sociálnej služby a táto zmluva nesmie mať charakter zmiešanej zmluvy (§ 74 ods. 1 posledná veta), a preto nie je možné touto zmluvou upraviť vzťah medzi poskytovateľom sociálnej služby a vyšším územným celkom, ktorý túto službu pre svojho obyvateľa s trvalým pobytom vo svojom územnom obvode zabezpečil, ktorý je predmetom osobitnej zmluvy uzatváranej v pôsobnosti vyššieho územného celku podľa § 81 písm. h) druhého bodu (zmluva o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 10). Na úhradu za sociálnu službu, nakoľko ide o verejného poskytovateľa sociálnej služby, sa vzťahuje § 72 ods. 2.

Ktoré sociálne služby môžu byť financované aj z príjmu zo sociálneho podniku?

Príjmy zo sociálneho podniku sú jedným zo zdrojov financovania ktorejkoľvek sociálnej služby. Sociálne podniky a poskytovanie podpory pre podniky v širšom priestore sociálnej ekonomiky sú ustanovené v zákone č. 112/ 2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Relevantným podkladom na vyčíslenie ekonomicky oprávnených nákladov má byť ročná účtovná závierka resp. nákladové položky z výkazu ziskov a strát alebo čerpanie rozpočtu bežných výdavkov podľa jednotlivých položiek? Zahrňajú sa aj príspevky do doplnkových dôchodkových poisťovní?

Položky ekonomicky oprávnených nákladov v § 72 ods. 5 boli ustanovené v súlade s rozpočtovou klasifikáciou. Podrobnosti ročnej účtovnej závierky neupravuje zákon o sociálnych službách. Ekonomicky oprávnené náklady ustanovené v § 72 ods. 5 zákona o sociálnych službách majú priamu väzbu na spôsob určenia regulovanej úhrady za sociálnu službu podľa § 72 ods. 2 a 3 tohto zákona, ktorá by mala zabezpečovať finančnú dostupnosť poskytovanej sociálnej služby. V tomto smere ide v právnej úprave § 72 ods. 5 zákona o sociálnych službách o zámer ustanovenia vybraných nákladových položiek prevádzkových nákladov poskytovanej sociálnej služby, a to v zásade len v ich previazanosti s povinným rozsahom poskytovaných odborných, obslužných a ďalších činností ustanoveným týmto zákonom pre poskytovaný druh sociálnej služby. Pojem „výdavok“ pri vymedzených položkách ekonomicky oprávnených nákladov v § 72 ods. 5 písm. d), e), g), i), a j) je použitý v súlade so želateľnou interpretáciou týchto položiek, ktorou je reálny finančný výdavok poskytovateľa sociálnych služieb v rozpočtovom roku na realizáciu, resp. zabezpečenie príslušnej položky prevádzky poskytovanej sociálnej služby.

Za skutočné bežné výdavky sa považujú rozpočtované bežné výdavky - myslí sa tým upravený rozpočet ku koncu rozpočtového roka vrátane jednorázových účelovo viazaných prostriedkov určených na opravy a údržby?

Za skutočné bežné výdavky sa považujú výdavky vykázané v účtovnej závierke ku koncu roka, to znamená skutočné čerpanie bežných výdavkov k 31. 12. príslušného rozpočtového roka.

Čo patrí do reprezentačného vybavenia nových interiérov?

Zákon taxatívne neupravuje, čo sa považuje za reprezentačné vybavenie nových interiérov/priestorov. Zámerom zákonodarcu bolo, aby sa do úhrady klienta nepremietli nadštandardné výdavky, ktoré neslúžia priamo na poskytovanie sociálnych služieb klientovi, ale na reprezentačné účely, napr. exkluzívny nábytok. Ekonomicky oprávnené náklady ustanovené v § 72 ods. 5 zákona o sociálnych službách majú priamu väzbu na spôsob určenia regulovanej úhrady za sociálnu službu, ktorá by mala zabezpečovať finančnú dostupnosť poskytovanej sociálnej služby. V tomto smere ide o zámer ustanovenia vybraných nákladových položiek prevádzkových nákladov poskytovanej sociálnej služby, a to v zásade len v ich previazanosti s povinným rozsahom poskytovaných odborných, obslužných a ďalších činností ustanovených týmto zákonom pre poskytovaný druh sociálnej služby.

Pri výpočte priemerných štandardných výdavkov a priemerných štandardných príjmov sa vychádza z porovnateľných zariadení v pôsobnosti VÚC. Znamená to, že tu musia byť len zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC? Čo však keď niektoré zariadenia a služby nie sú v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC, môžu vychádzať aj z výdavkov a príjmov obcí a neverejných poskytovateľov?

Na účely určenia výšky finančného príspevku na prevádzku sa ustanovuje v § 77 ods. 8 spôsob zisťovania priemerných bežných výdavkov a priemerných skutočne dosiahnutých príjmov, ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby, ktorý žiada o poskytnutie finančného príspevku, poskytuje sociálnu službu, ktorú obec alebo vyšší územný celok v predchádzajúcom

rozpočtovom roku neposkytovali vo vlastnej pôsobnosti verejnými poskytovateľmi tejto sociálnej služby. V týchto prípadoch sa uplatňuje možnosť poskytovať finančný príspevok na prevádzku odvodený od nákladovosti prevádzkovania sociálnej služby porovnateľného druhu, formy a kapacity verejnými poskytovateľmi tejto sociálnej služby.

Viac:

Ak je v postavení poskytovateľa finančného príspevku na prevádzku obec, relevantnými sú preto priemerné bežné výdavky a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy za túto sociálnu službu poskytovanú v pôsobnosti inej obce v územnom obvode príslušného vyššieho územného celku, v ktorom sa obec nachádza (ide o rešpektovanie porovnateľnosti nákladovosti vzhľadom na úroveň cien výrobkov, tovarov a služieb v tom istom územnom obvode regiónu). Ako východisko určenia výšky finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby možno alternatívne použiť aj priemerné bežné výdavky a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy za túto sociálnu službu poskytovanú inými neverejnými poskytovateľmi sociálnej služby s finančnou podporou podľa § 76, 77 alebo 78a v územnom obvode príslušnej obce za predchádzajúci rozpočtový rok. Ako ďalšie možné východisko určenia výšky finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby možno použiť skutočné bežné výdavky a skutočne dosiahnuté príjmy neverejného poskytovateľa sociálnej služby za túto sociálnu službu za predchádzajúci rozpočtový rok, resp. ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby neposkytoval túto sociálnu službu v predchádzajúcom rozpočtovom roku, relevantnými budú jeho predpokladané bežné výdavky a predpokladané príjmy na príslušný rozpočtový rok.

Ak je v postavení poskytovateľa finančného príspevku na prevádzku vyšší územný celok, relevantnými môžu byť priemerné bežné výdavky a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy za túto sociálnu službu poskytovanú v pôsobnosti iného vyššieho územného celku, ktorého územný obvod je susediaci s jeho územným obvodom (ide o rešpektovanie porovnateľnosti nákladovosti vzhľadom na úroveň cien výrobkov, tovarov a služieb v priamo príslušnom regióne). Ako východisko určenia výšky finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby možno alternatívne použiť aj priemerné bežné výdavky a priemerné skutočne dosiahnuté príjmy za túto sociálnu službu poskytovanú inými neverejnými poskytovateľmi sociálnej služby s finančnou podporou podľa § 76, 77 alebo 78a v územnom obvode príslušného vyššieho územného celku za predchádzajúci rozpočtový rok. Ako ďalšie možné východisko určenia výšky finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby možno použiť skutočné bežné výdavky a skutočne dosiahnuté príjmy neverejného poskytovateľa sociálnej služby za túto sociálnu službu za predchádzajúci rozpočtový rok, resp. ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby neposkytoval túto sociálnu službu v predchádzajúcom rozpočtovom roku, relevantnými budú jeho predpokladané bežné výdavky a predpokladané príjmy na príslušný rozpočtový rok. Voľba konkrétneho východiska určenia výšky finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby, ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby, ktorý žiada o poskytnutie finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby, poskytuje (alebo začne poskytovať) sociálnu službu, ktorú obec alebo vyšší územný celok v predchádzajúcom rozpočtovom roku neposkytovali vo vlastnej pôsobnosti verejnými poskytovateľmi tejto sociálnej služby, bude vecou rozhodnutia konkrétnej obce alebo vyššieho územného celku pri rešpektovaní požiadavky zabezpečenia účelnosti, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynakladaných verejných prostriedkov na spolufinancovanie sociálnych služieb neverejnými poskytovateľmi týchto sociálnych služieb.

Podľa prílohy č. 5 zákona sa bude postupovať iba v prípade ak pre obec/VÚC bude vykonávať sociálnu službu neverejný poskytovateľ? To znamená, že ide o výšku príspevku, ktorú bude mesto vyplácať neverejnému poskytovateľovi?

Výška finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy je určená len pre neverejného poskytovateľa opatrovateľskej služby, ktorý neposkytuje túto sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ktorého požiada obec o poskytovanie opatrovateľskej služby fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na sociálnu službu (a je jej obyvateľom), s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov (§ 8 zákona). Tento finančný príspevok je povinná za ustanovených podmienok poskytnúť obec, ale môže ho poskytnúť aj vyšší územný celok (ak ho neposkytla obec).

Je potrebné, aby obec uzatvárala s neverejným poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o zabezpečení sociálnej služby pre jej obyvateľa, a to aj vtedy, ak neverejný poskytovateľ poskytuje sociálnu službu na území inej obce? Môže neverejný poskytovateľ poskytovať klientovi sociálnu službu aj bez zmluvy o zabezpečení sociálnej služby s obcou?

Povinnosť obce poskytovať neverejným poskytovateľom vybraných druhov sociálnych služieb v rámci svojej pôsobnosti finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby, ktorí neposkytujú túto sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, sa viaže na predchádzajúce požiadanie zo strany obce o poskytovanie tejto sociálnej služby adresované konkrétnemu neverejnému poskytovateľovi tejto sociálnej služby (okrem neverejného poskytovateľa sociálnej služby krízovej intervencie), a to na základe žiadosti fyzickej osoby s trvalým pobytom v obci, odkázanej na pomoc inej osoby, o zabezpečenie sociálnej služby u tohto neverejného poskytovateľa; nie je pritom rozhodujúce, kde (na území ktorej obce) je sociálna služba poskytovaná. Nakoľko ide o jednu z právnych podmienok nároku na finančnú podporu neverejného poskytovateľa sociálnej služby z verejných prostriedkov (v tomto prípade z rozpočtu obce) musí byť splnenie podmienky tohto predchádzajúceho požiadania preukázané, pričom konkrétnu formu tohto požiadania zákon o sociálnych službách neustanovuje - môže ísť napr. o písomnú formu doručení e- mailom alebo poštou, telefonicky.

Ak sa však klient obráti na neverejného poskytovateľa sociálnej služby so žiadosťou o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby priamo (bez žiadosti obci o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 8 ods. 1, nie je potrebné, aby poskytovateľ uzatváral s obcou zmluvu o zabezpečení sociálnej služby. Napriek neuzatvoreniu zmluvy o zabezpečení sociálnej služby, za predpokladu splnenia všetkých podmienok ustanovených v §78a, takémuto poskytovateľovi vznikne nárok na finančný príspevok, nakoľko tento nie je podmienený zabezpečením sociálnej služby zo strany príslušnej obce. Povinnosť obce rozhodovať o odkázanosti svojho občana na sociálnu službu na základe jeho žiadosti však nezaniká (§ 80 písm. c)) a obec nemôže odmietnuť vydať rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

Viac:

Súčasne je potrebné uviesť, že skutočnosť, že zariadeniam podmieneným odkázanosťou zriadeným neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb poskytuje finančný príspevok podľa § 78a MPSVR SR neznamená, že obci zanikla povinnosť poskytovať týmto zariadeniam finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby podľa § 77.

Finančná podpora poskytovania sociálnej služby z verejných prostriedkov sa premieta aj do regulovanej úhrady za sociálnu službu poskytovanú neverejnými poskytovateľmi sociálnej služby podľa § 72 ods. 3.

Zdôrazňujeme, že doručenie písomnej žiadosti zo strany fyzickej osoby, ktorá je odkázaná na sociálnu službu, obci alebo vyššiemu územnému celku, v rozsahu ich pôsobnosti, podľa § 8 ods. 1 o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 a s ňou súvisiace preukázateľné požiadanie neverejného poskytovateľa sociálnej služby o poskytovanie o sociálnej služby podľa § 8 ods. 8 zákona o sociálnych službách je právne významné aj na ochranu prijímateľa pred platením úhrady neprimeranej jeho príjmu a majetku ku dňu splatnosti tejto úhrady. Podľa § 72 ods. 8 zákona o sociálnych službách prijímateľ sociálnej služby uvedenej v § 31 a 34 až 41 je povinný platiť úhradu za poskytovanú sociálnu službu ku dňu jej splatnosti podľa svojho príjmu a majetku. Príjem na účely platenia úhrady za sociálnu službu sa posudzuje a zisťuje podľa osobitného predpisu, ak § 72 ods. 18 a § 72a neustanovujú inak. To sa nevzťahuje na prijímateľa sociálnej služby, ktorému neverejný poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, o ktorej poskytovanie nepožiadali obec alebo vyšší územný celok, a na prijímateľa sociálnej služby, ktorému poskytuje sociálnu službu neverejný poskytovateľ sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk. To znamená, že uplatnenie právnej ochrany zostatku z príjmu po zaplatení úhrady za sociálnu službu ku dňu jej splatnosti je pri poskytovaní sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby viazané len na prijímateľa sociálnej služby, pre ktorého obec alebo vyšší územný celok požiadali tohto neverejného poskytovateľa sociálnej služby o poskytovanie tejto sociálnej služby podľa § 8 ods. 8 zákona o sociálnych službách.

Podotýkame, že vyššie uvedený režim zabezpečenia sociálnej služby sa vzťahuje aj na vyšší územný celok v rozsahu jeho pôsobnosti.

Zároveň je potrebné uviesť, že podľa § 95 ods. 7 zákona o sociálnych službách je neverejný poskytovateľ povinný predkladať príslušnej obci alebo VÚC v rozsahu podľa ich pôsobnosti štvrtročne evidenciu prijímateľov sociálnej služby, ktorí sú obyvateľmi príslušnej obce alebo VÚC, a tak sa obec alebo VÚC, v ktorej má klient trvalý pobyt, dozvie, ktorý poskytovateľ poskytuje sociálnu službu pre jeho obyvateľa, a to aj vtedy, ak obec alebo VÚC o zabezpečenie sociálnej služby nepožiadala.

Je možné čerpať finančný príspevok poskytovaný z MPSVR SR odo dňa začatia poskytovania sociálnej služby aj bez právoplatného rozhodnutia o odkázanosti?

Finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou podľa § 71 ods. 6 a § 78a je možné čerpať aj bez právoplatného rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu, ak sa klientovi poskytuje sociálna služba v tomto zariadení na základe uzatvorenej písomnej zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v tomto zariadení a to bezodkladne z dôvodov uvedených v § 8 odsek 6 zákona o sociálnych službách, t. j. ak bol klient prijatý bezodkladne. Súčasne ustanovenie § 92 odsek 8 zákona o sociálnych službách priamo upravuje, že SS uvedenú v § 34 až 41 možno poskytovať aj pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na SS. V týchto prípadoch prijímateľ až následne predloží právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

Kto sa považuje za samoplatcu a je možné na neho čerpať finančnú podporu z verejných zdrojov?

V súlade s ustanovením § 51a je možné klienta definovať ako „samoplatcu“ pri poskytovaní sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 len za predpokladu, že platí úhradu najmenej vo výške ekonomicky oprávnených nákladov (ďalej len „EON“) a ak sa mu bude poskytovať pomoc pri

odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby. Finančný príspevok z MPSVR sa poskytuje na kapacitu zariadenia SS registrovanú v danom období a poskytnutá suma finančného príspevku z MPSVR SR zahŕňa aj sumu príspevku na klienta samoplatcu (pokiaľ priamo poskytovateľ neuviedol v žiadosti o finančný príspevok nižší počet klientov prihládajúc na počet klientov – samoplatcov). V súlade s § 78d ods. 8 nárok na finančný príspevok podľa § 71 ods. 6 a § 78a na spolufinancovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly MPSVR SR však nevzniká na miesto v zariadení za obdobie, v ktorom je miesto obsadené prijímateľom sociálnej služby, ktorý platí úhradu za sociálnu službu najmenej vo výške ekonomicky oprávnených nákladov spojených s poskytovaním tejto sociálnej služby v zariadení (obsadené „samoplatcom“). Poskytovateľ SS je povinný pri zúčtovaní v súlade s uzatvorenou zmluvou o poskytnutí tohto finančného príspevku zodpovedajúcu sumu poskytnutého finančného príspevku vrátiť MPSVR SR.

Ak klient zmení druh poskytovanej sociálnej služby, ale sociálnu službu mu poskytuje ten istý poskytovateľ (napr. pri transformácii domova sociálnych služieb na špecializované zariadenie), má považovať vyšší územný celok takéhoto klienta, na ktorého bol už vyplácaný finančný príspevok, za nového žiadateľa o zabezpečenie SS a opätovne ho zaradiť do evidencie žiadostí o zabezpečenie SS ako nového žiadateľa a súčasne do tzv. „poradovníka čakateľov na finančné príspevky,“ a tým príslušný VÚC na určité obdobie preruší poskytovanie a vyplácanie finančných príspevkov na tohto klienta?

Aj v prípade zmeny druhu sociálnej služby, na ktorú je klient odkázaný (má vydané právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu konkrétneho druhu, resp. sociálnu službu v konkrétnom druhu zariadenia a súčasne alebo novo má vydané právoplatné rozhodnutie o odkázanosti aj na inú sociálnu službu konkrétneho druhu, resp. sociálnu službu aj v inom druhu zariadenia) a podal si písomnú žiadosť o zabezpečenie poskytovania tohto iného druhu SS ku dňu ukončenia doposiaľ poskytovanej SS celoročnou pobytovou formou, považujeme to za naplnenie dôvodu bezodkladného poskytnutia alebo zabezpečenia poskytovania tejto sociálnej služby iného druhu, čím sa mu zabezpečí aj kontinuita doposiaľ poskytovanej finančnej podpory SS celoročnou pobytovou formou z verejných prostriedkov. To znamená, že finančná podpora z verejných prostriedkov by mala ísť za klientom bez ohľadu na zmenu druhu sociálnej služby, resp. zmenu druhu zariadenia. S cieľom stransparentniť tento proces a v záujme jednotného postupu u všetkých klientov, ktorí sa ocitnú v rovnakej situácii, by bolo vhodné, aby si vyšší územný celok tento postup upravil vo všeobecne záväznom nariadení. Nakoľko kontinuálne ide o trvanie odkázanosti prijímateľa sociálnej služby, s už poskytnutou finančnou podporou poskytovania sociálnej služby z verejných prostriedkov, na sociálnu službu podmienenú odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (i keď iného druhu, resp. v inom druhu zariadenia) nevidíme ani dôvod zaradiť klienta opätovne na posledné miesto do tzv. „poradovníka čakateľov na finančné príspevky“ podľa § 8 ods. 4.

Sú obce povinné si vzájomne refundovať ekonomicky oprávnené náklady pri pobytovej SS?

V zákone o sociálnych službách nie je už zakotvená povinnosť obcí, resp. obce a verejného poskytovateľa sociálnej služby zriadeného alebo založeného inou obcou, vzájomne si refundovať náklady niektorej z pobytových sociálnych služieb (napr. zaradenie pre seniorov), ak ide o poskytnutie sociálnej služby obyvateľovi obce verejným poskytovateľom sociálnej služby v inej obci. Podľa § 71 ods. 10 zákona o SS táto povinnosť zostala zachovaná len pre VÚC. Jedným z dôvodov, pre ktoré bola vzájomná refundácia nákladov medzi obcami zrušená je skutočnosť, že obec, ktorá je zriaďovateľom pobytového zariadenia SS je spolufinancovaná

finančným príspevkom z MPSVR SR, a pokiaľ náklady danej sociálnej služby nepokryje finančný príspevok z MPSVR SR a príjem zo zaplatenej úhrady za poskytovanú sociálnu službu od klienta (alebo od iných povinných osôb), obec, ktorá je zriaďovateľom zariadenia SS alebo ktorá založila zariadenie SS, pokrýva vzniknutý rozdiel z iných zdrojov uvedených v § 71 ods. 1 a 4 (vrátane rozpočtu obce).

Vzťahuje sa lehota najviac 30 po sebe nasledujúcich dní v čase neprítomnosti klienta v § 75 ods. 15 aj na poskytovanie finančného príspevku na prevádzku pri ambulantnej forme SS?

Možnosť poskytnutia finančného príspevku na prevádzku neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu terénnou formou alebo ambulantnou formou, aj pri neprítomnosti prijímateľa sociálnej služby musí vychádzať zo zmluvne dohodnutých podmienok jeho čerpania, zúčtovania a vrátenia. Zmluvná voľnosť pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby nie je v tomto prípade zákonom o sociálnych službách obmedzená. Finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby pri ambulantnej forme teda nepodlieha podľa § 75 ods. 15 režimu najviac 30 dňovej lehoty, počas ktorej sa tento finančný príspevok nekráti v čase neprítomnosti klienta. Lehotu na krátenie tohto finančného príspevku na prevádzku si určuje obec alebo VÚC priamo v zmluve o poskytovaní finančného príspevku, ktorú uzatvára s neverejným poskytovateľom sociálnej služby. V tejto zmluve si účastníci dohodnú aj spôsob krátenia finančného príspevku na prevádzku v čase neprítomnosti klienta, nakoľko ustanovenie § 75 odsek 15 zákona o sociálnych službách neustanovuje pre ambulantnú formu žiadnu lehotu. Lehota 30 po sebe nasledujúcich dní sa vzťahuje pri finančnom príspevku na prevádzku len na pobytovú sociálnu službu. V praxi sa stretávame s tým, že pri ambulantnej forme SS si každá VÚC určuje rozdielne lehoty, napr. v čase neprítomnosti klienta toleruje a poskytuje finančný príspevok na prevádzku aj počas jeho neprítomnosti v rozsahu 20 dní alebo 5 dní alebo netoleruje žiadnu neprítomnosť a kráti finančný príspevok na prevádzku za každú hodinu neprítomnosti. Je potrebné upozorniť, že v súlade s ustanovením § 75 odsek 15 zákona o SS pri finančnom príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, ktorý sa poskytuje na spolufinancovanie domácej opatrovateľskej služby nárok na tento finančný príspevok vzniká aj počas neprítomnosti klienta v domácnosti nepresahujúcej 30 po sebe nasledujúcich dní .

Pri poskytovaní finančného príspevku z MPSVR SR podľa § 78a je potrebné, aby každé miesto bolo zo strany obce u neverejného poskytovateľa zabezpečené (objednané) a je dôležité či je zabezpečenie podpísané starostom alebo inou osobou?

Finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou podľa § 78a z MPSVR SR sa poskytuje na základe štruktúry prijímateľov sociálnej služby podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a počtu miest v zariadení zapísaného v registri poskytovateľov sociálnych služieb a teda nie je právne významné, či poskytovateľ prijme klienta na základe objednávky (zabezpečenia) zo strany obce alebo bez nej (klient priamo prichádza k poskytovateľovi, ktorému uvedie údaje potrebné k uzatvoreniu zmluvy o poskytovaní SS). Vzhľadom na vyššie uvedené, aj v prípade že by bola sociálna služba zabezpečená zo strany obce a vzhľadom na to, že postup zabezpečenia nie je v § 8 ods. 8 explicitne formalizovaný, nie je významné, či požiadavka o zabezpečenie je podpísaná starostom alebo inou osobou, napríklad sociálnou pracovníčkou.

V súlade s § 78d ods. 8 nárok na finančný príspevok podľa § 71 ods. 6 a § 78a na spolufinancovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou zo štátneho rozpočtu (poskytované prostredníctvom kapitoly MPSVR SR) však nevzniká na miesto v zariadení za obdobie, v ktorom je miesto obsadené prijímateľom sociálnej služby, ktorý platí úhradu za sociálnu službu najmenej vo výške ekonomicky oprávnených nákladov spojených s poskytovaním tejto sociálnej služby v zariadení (obsadené „samoplatcom“). Poskytovateľ SS je povinný pri zúčtovaní v súlade s uzatvorenou zmluvou o poskytnutí tohto finančného príspevku zodpovedajúcu sumu poskytnutého finančného príspevku vrátiť MPSVR SR.